
Una espècie d'ocell amenaçada a Catalunya nidifica a la platja de Coma-ruga

El Departament d'Agricultura i l'Ajuntament del Vendrell treballen en la protecció del corriol camanegre, que viu exclusivament al litoral

S'està protegint amb uns tancats la part de la platja de Coma-ruga on aquests dies es reproduïx l'espècie

Efectius del Cos d'Agents Rurals fan un seguiment acurat de les parelles i duen a terme una vigilància més intensa per protegir les nidificacions

El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural i l'Ajuntament del Vendrell han presentat aquest matí els treballs que porten a terme per protegir el corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*), una espècie amenaçada que nidifica exclusivament al litoral.

El corriol camanegre és una espècie amenaçada a Europa i considerada vulnerable a Espanya i a Catalunya. Els últims anys s'ha extingit a part de la seva àrea de distribució al nord d'Europa, i a Catalunya es troba en franca regressió a conseqüència de la transformació del seu hàbitat principal, que són les platges.

La conservació de l'espècie passa principalment per la restauració dels hàbitats malmesos, la limitació dels accessos durant el període de cria i el control dels depredadors. L'Ajuntament del Vendrell aposta per compatibilitzar la gestió d'aquesta espècie protegida amb els usos lúdics i turístics de les platges. Per aquest motiu, i amb la col·laboració del Cos d'Agents Rurals del Baix Penedès, s'han acordonat els sectors més prioritaris (uns 8.000 metres quadrats) per a la reproducció dels corriols. Aquesta mesura, a més, afavoreix també altres espècies i la conservació dels hàbitats propis del litoral.

Aquesta és una bona oportunitat per desenvolupar activitats d'educació i sensibilització ambiental sobre els valors naturals de les platges. I suposa també un atractiu més per afavorir un turisme de qualitat cada cop més sensible vers els aspectes ambientals.

La Regidoria de Medi Ambient i Sostenibilitat va demanar autorització a Costes per fer la prova pilot (amb la intenció, en el cas que sigui útil, de demanar la concessió) en una de les zones proposades a l'informe que va fer el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural. Aquesta actuació ha estat assumida per les regidories de Medi Ambient i Sostenibilitat i Platges de l'Ajuntament del Vendrell.

La situació del corriol camanegre a Coma-ruga i les platges del Vendrell

Pere Mestre i Raventós, un dels pioners de l'ornitologia a Catalunya, va constatar a mitjan segle passat la presència abundant del corriol camanegre a les platges del Penedès. Tot i la urbanització del litoral i l'augment de la freqüentació de les platges, a l'entorn del Riuet de Coma-ruga sembla que s'ha anat mantenint una de les poques poblacions reproductores del Penedès.

L'ornitòleg expert de l'Institut Català d'Ornitologia Tomàs Montalvo ha fet el seguiment d'aquesta població des del 2007 i ha constatat el manteniment d'una població estable de 3-4 parelles any. Cada temporada es perden, com a mínim, la meitat de les postes en ser trepitjades pels usuaris de les platges. El trepig de les postes, moltes vegades involuntari, sembla, doncs, el principal problema d'aquesta població.

Femella covant

Exemplar de corriol camanegre

L'elevada taxa de destrucció de nius a la zona afecta negativament, d'una banda, la condició física de les femelles, que davant de la pèrdua dels nius han de fer postes de reposició –amb els costos que els representa– i, d'altra banda, afecta la fidelitat de la zona de cria ja que els fracassos reproductors condicionen, en part, el retorn dels exemplars la següent temporada reproductora. Així, amb les accions que ara s'estan portant a terme és important poder reduir els fracassos reproductors per augmentar la condició física dels exemplars i millorar la taxa de retorn i per tant la qualitat de la zona de nidificació.

Anualment aconseguixen volar entre 3 i 9 polls, tal com es detalla a la taula següent:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Total
Nombre parelles reproductores	4	4	3	4	4	4 -?	

■ Comunicat de Premsa ■

Polls que aconsegueixen volar	3	6	6	9	6	5-?	30- ?
Postes trepitjades	4	3	2	3	2	2	16

Taula1: Parelles reproductores, polls que han volat i postes trepitjades de corriol camanegra a Coma-ruga 2007-2012. Font: Tomàs Montalvo i Cos d'Agents Rurals

A més, cal destacar també la importància del sector de Coma-ruga com a lloc d'hivernada, la qual cosa augmenta el valor faunístic de la zona i li confereix una especial importància per a l'espècie durant tot l'any.

Zona de nidificació a Coma-ruga

Encerclada en blau, la principal àrea d'importància per al corriol camanegra a Coma-ruga. Els rectangles vermells, especialment el més gran, a ponent de la caseta de la Creu Roja, delimiten els sectors prioritaris per a la reproducció de l'espècie, on s'han de concentrar els esforços de protecció i gestió.

Propostes per protegir el corriol

La proposta de gestió que es presenta es basa, en primer lloc, a concentrar les activitats lúdiques, el pas cap a la platja i les diverses ocupacions i actuacions fora de les zones prioritàries per als corriols. El seguiment acurat de les parcel·les i els nius permetrà delimitar cada temporada els sectors més fràgils on s'ha de tenir una especial cura.

Fotografia del recinte delimitat i acordonat amb pals

Des del punt de vista científic i de recuperació del medi, es portaran a terme:

- Delimitació de la zona de pas i acordonament amb pals de fusta (uns 300) tornejada i impregnada de sals de coure d'1,5 m de longitud i 12 cm de diàmetre separats entre ells uns 4,5 m i units mitjançant una corda de 14 mm de gruix per tal d'evitar el pas a la zona a protegir i per canalitzar el pas de la gent cap a la platja.
- Senyalització amb cartells de fusta indicant l'existència d'una zona de protecció de fauna i flora autòctona protegides sense cridar l'atenció específicament sobre l'existència d'una zona de nidificació i on s'especifiquin les limitacions d'accés i ús de la zona.

- Informació ambiental: per tal de sensibilitzar i conscienciar la gent, així com per actuar d'informació i limitació per evitar accessos descontrolats a la zona que poguessin produir molèsties.
- Vigilància més intensa per part del Cos d'Agents Rurals i Policia municipal per evitar trepitjades i gossos a les zones de nidificació durant la temporada de cria.
- Retardar al màxim l'inici de la neteja mecànica de les platges i fer-ho de forma coordinada per evitar el trepig de les postes que es localitzin.
- Recuperació progressiva dels ecosistemes dunars desapareguts vetllant per aconseguir un recobriment vegetal òptim per a l'espècie en els sectors prioritaris.

Des del punt de vista educatiu i en col·laboració amb les escoles, es portarà a terme la senyalització d'itineraris per a coneixement dels ecosistemes presents a la zona que permetrà fer una observació de la fauna i de la flora del litoral.

A més, les actuacions proposades suposaran un atractiu més per promocionar un turisme de qualitat respectuós amb els valors naturals de la platja, i del mateix municipi del Vendrell.

El Vendrell, 2 de maig de 2013

Gabinet de premsa

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

Adreça electrònica: premsa.dar@gencat.cat

Telèfon de contacte : 93.304.67.19